Arkivsak-dok.	26/00810-1
Saksbehandler	Agnethe Hinna Hovdenak

Saksgang	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	26.02.2026

Saksframlegg

Mandat sentrumsskole

Rådmannens forslag til vedtak

> Utvalg for oppvekst og kultur vedtar mandatet for utrednings- og konseptfase for arbeidet med en sentrumsskole.

Vedlegg
Forslag til mandat sentrumsskole

Saken kort fortalt

I sak 96/25, handlingsplan 26-29, budsjett 2026 den 18.12.25, vedtok kommunestyret følgende verbalvedtak:

«Forprosjekt sentrumsskole - Utvalg for oppvekst og kultur utformer en klar bestilling med et tydelig mandat til et forprosjekt for ny sentrumsskole i løpet av januar. Basert på dette innhenter rådmannen et tilbud på å gjennomføre et slikt forprosjekt. Hvis det er behov for ytterligere finansiering så løses dette i forbindelse med tertialrapport og/eller en egen sak til Formannskapet».

Bakgrunn
Forprosjekt Furulunden ble vedtatt av kommunestyret i sak 79/24, handlingsplan 2025-2028, budsjett 2025. Rådmannens begrunnelse for nødvendighet av forprosjekt Furulunden skole var blant annet at det pr. 15.10.24 var meldt 102 avvik omhandlende fysisk arbeidsmiljø. Avvikene omhandler ventilasjon, temperatur, luftkvalitet, støy, brudd på krav til arbeidsrom, mangel på grupperom, samtalerom, muggforekomst, farlig atkomst SFO, ikke ergonomisk skifterom avdeling Pluss mm. Et klasserom hadde vært stengt i en periode i 2024, og alternative klasserom hadde måtte bli benyttet i perioden for målinger og sanering. Det er ikke tilstrekkelig antall toaletter til ansatte jmf. krav. Det ble vurdert nødvendig med en helhetlig gjennomgang av bygget med byggteknisk fagkompetanse for å få en status på byggets behov for vedlikehold, og for å kunne gjøre en vurdering av om bygget burde saneres eller renoveres.

19.06.25, vedtak i kommunestyret i sak 47/25 – del av kulepunkt 4: Kommunestyret ber rådmannen utrede muligheten for justering av skolekretser i Mandal for å avlaste Frøysland og Furulunden skole. Utredningen skal se på hele sentrum og nærliggende områder, og inkludere vurdering av tilstand på bygg, kapasitet, elevtallsprognoser, reiseavstander og konsekvenser for nærmiljø og læringsmiljø. Dette sees i sammenheng med utredningen om sentrumsskole. Utredningen bør legges frem som egen sak for politisk behandling innen 2025. Alternativer for bruk av finansieringsmodellen OPS ved planlegging av eventuell ny sentrumsskole utredes.

25.09.25, vedtak i kommunestyret i sak 61/25: Kommunestyret gir innbyggerne klagerett og tar klagen til følge og opphever sitt vedtak i sak 47/25 kulepunkt 4 og 5.

31.10.25, vedtak i kommunestyret i sak 69/25: Saken avsluttes i tråd med første del av vedtaket fattet av kommunestyret i sak 61/25 den 25.09.25, og Rådmannen arbeider videre med organisering av barnehage og skolene i tråd med utvikling av barne- og elevtall.

I sak 96/25, handlingsplan 26-29, budsjett 2026 den 18.12.25, vedtok kommunestyret følgende verbalvedtak: Forprosjekt sentrumsskole - Utvalg for oppvekst og kultur utformer en klar bestilling med et tydelig mandat til et forprosjekt for ny sentrumsskole i løpet av januar. Basert på dette innhenter rådmannen et tilbud på å gjennomføre et slikt forprosjekt. Hvis det er behov for ytterligere finansiering så løses dette i forbindelse med tertialrapport og/eller en egen sak til Formannskapet.

I budsjett 2026 er investeringen «Forprosjekt Furulunden skole» tillagt følgende tekst: I arbeidet med barnehage- og skolestruktur våren 2025 ble det avdekket at Frøysland barneskole har vesentlige mangler, og kommunestyret vedtok i sak 47/25 at det skal vurderes om Frøysland og Furulunden kan samles til en sentrumsskole, forprosjekt Furulunden utvides til vurdering av om det er mulighet for en sentrumsskole. Lenke til oppsummering pr. bygg fra PGAS mai 2025

15.01.26 ble det avholdt et utvidet arbeidsmøte for utvalg for oppvekst og kultur. Alle partier var invitert til å stille med en representant, administrasjon og hovedtillitsvalgte fra Utdanningsforbundet, Fagforbundet og Delta deltok. Kommuneoverlege og hovedverneombud gav innspill før arbeidsmøtet. Det ble benyttet gruppearbeid som metode. De tre arbeidsgruppene gav skriftlige innspill som er benyttet i utarbeidelse av forslag til mandat.

Vurdering

Det er ved begge skoler behov for betydelig rehabilitering for å sikre at bygg og fasiliteter oppfyller dagens standarder og gir mulighet for en pedagogisk god drift.

Det er nødvendig å avklare og vurdere to mulige hovedretninger:

1. Én felles sentrumsskole for 1.–7. trinn, eller
2. Rehabilitere Furulunden og Frøysland skole og vurdere kapasitetsøkning Furulunden skole.

For å sikre en rasjonell og faglig forsvarlig prosess, er det nødvendig å etablere en forenklet og tydelig avklaringsrekkefølge før det gås videre med en større konseptutredning.

Hvis både tomteavklaring og trafikksikkerhet vurderes som tilfredsstillende, anbefaler Rådmannen at det utredes to likeverdige spor i konseptfasen. Begge konseptene skal inneholde en plan som ivaretar forsvarlig drift av skole, SFO og Furulunden Pluss i perioden rehabilitering eller bygging pågår. Dette spesifiseres i vedlagt forslag til mandat.

Økonomiske konsekvenser

Det er avsatt kr 800 000 i 2026 til gjennomføring av forprosjektet. I vedtak sak 96/25 fremgår det at eventuelt behov for ytterligere finansiering skal håndteres gjennom tertialrapporteringen og/eller fremmes som egen sak for Formannskapet.

Interesser for barn og unge

Barn og unges interesser står sentralt i denne saken, da både dagens situasjon og de alternative løsningene i utrednings- og konseptfasen har direkte konsekvens for elevenes læringsmiljø, helse, trygghet og trivsel. Dagens utfordringer ved Furulunden skole innebærer at elever over tid har hatt utilfredsstillende fysisk miljø, høyt arealpress og manglende kapasitet, noe som kan påvirke læringsutbytte, inkludering og psykososialt miljø. Det er derfor avgjørende at denne prosessen sikrer at barn og unge får tilgang til trygge undervisningsarealer, gode inneklimaforhold, robuste uteområder og forsvarlig trafikksikkerhet i skoleveien. Begge spor i konseptfasen skal vurderes ut fra hvilken løsning som best ivaretar elevenes behov for et pedagogisk miljø som fremmer læring og utvikling. Barn og unges rett til å bli hørt ivaretas gjennom elevmedvirkning. Hensynet til barnets beste skal vurderes i utredning av tomtevalg, trafikksikkerhet og valg av konsept for fremtidens skolestruktur i Mandal sentrum.

Hensyn til klima og miljø

Hensyn til klima og miljø skal vektlegges ved både rehabilitering og nybygg. Dette innebærer bevissthet ved valg med tanke på energieffektivisering, gjenbruk av egnet eksisterende bygningsmasse og inventar, materialvalg og planlegging av uteområde. Krav til klima og miljø settes først i neste fase.

Hensyn til folkehelse

Prosjektet har folkehelsekonsekvenser, ettersom både dagens tilstand ved skolene og de mulige tiltakene i spor A og B berører elevers og ansattes helse og trivsel. Godt inneklima, tilfredsstillende arbeidsforhold, trygge uteområder og sikre skoleveier er faktorer som påvirker læringsmiljø, fysisk aktivitet og psykososial trivsel.

Konklusjon

Kommunestyret har gitt klare føringer om at Utvalg for oppvekst og kultur skal utarbeide et tydelig mandat for forprosjektet knyttet til sentrumsskole. På bakgrunn av omfattende avvik i elevenes og ansattes fysiske arbeidsmiljø, dokumenterte vedlikeholdsbehov ved både Furulunden og Frøysland skole, og behovet for en helhetlig vurdering av fremtidig skolestruktur

i sentrum, legger Rådmannen frem et forslag til mandat som sikrer en strukturert, kvalitetsmessig og faglig forankret utrednings- og konseptfase. Mandatet etablerer en klar avklaringsrekkefølge, tydelig organisering, krav til brukermedvirkning og et helhetlig beslutningsgrunnlag basert på tomteforhold, trafikksikkerhet, pedagogiske behov og økonomi. Det anbefales at Utvalg for oppvekst og kultur vedtar mandatet som grunnlag for det videre arbeidet.